

SLOVENSKI NAROD.

Izkaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl., 30 kr., za en mesec 1 gl., 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl., 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kapitalist in revež.

I.

Hvala Bogu, da začenjajo tudi Slovenci uvidevati, da za Slovenstvo zdaj niso najboljše dnevi. Nekaj jih je se ve da še zmirom, ki bodočemu Slovenstvu najmenj nalogo nekdanjih Grkov prisojajo in potem tudi svoje delovanje urejajo. Nekaj rojakov si misli s faktorjem Slovenstva odločiti osodo Avstrije. Za te je dobro, da začnemo odkrivati resni, pogubonosni položaj. Povsem pa je dobro, da spoznamo sami sebe, ker le tedaj bo mogoče uspešno narodno delovanje. Germaniziranje Slovenstva po slovenskem štajarskem in ono strašno po slovenskem Koroškem nas primora, ono najivno sanjarenje o mogočnem Slovenstvu opustiti in pogledati v omenjene dežele, kjer nas Nemštvo najhuje davi. Načelo, da pameten vojskovodja vojski ne sme odkriti nevarnega stanja, se v naših okoliščinah ne da v poštev jemati. Kak inteligenten človek mej nami mora vedeti, kje so najhuje rane v narodnem organizmu, ker času primerno zdravljenje teh ran, odbijanje sovražnikov našega naroda je in bo za dolgo dobo parola dneva!

Nij nesrečnejšega naroda v Evropi glede ohranitve svoje narodnosti, nego Slovenstvo. Uže globoko v srednjem veku najdemo Slovenstvo prikleneno nemškimi deželami in vladano po nemškem plemstvu. Premajhen in vedno zbog lege dežele na straži proti iz Azije v Evropo in s severa proti jugu hrumečim narodom, Slovenstvo nij do trdenga domačega srednjega stanu priti moglo v mestih in trgih, kakor se je zgodilo to v Francozih, Angležih in Nemcih. Zavoljo tega Slovenstvo nij dospelo do one kulture, katero so si pridobili oni narodi po srednjem stanu.

Na Nemškem, Francoskem, Angleškem netilo je meščanstvo ogenj vsestranske omike; v varnem obzidji mest cvetla je industrija, trgovina, v mestih in trgih naraščale so prve bilke kulture do močnih stebelj, ki so v viharjih časih novejšee dobe trdno stala. Nij tužnejše zgodovine, nego nemška v srednjem veku; ali navzlic vsem bojem, vsem vojskim razprtijam izgojil se je mej Nemci trden srednji stan, ki je velikansko revolucijo, katero je sopuh, uklenen v človeško delo, po vsem svetu etabliiral, lahko prestal ter kot nov človek družega časa krmilo na vse drugačno organizirane ladiji človeške družbe v novejšee dobi vzel v spretno, v trdega delovanja vajene roke. Slovenci bili smo zmiraj le postrežniki Nemštva, porabljali so nas za vse in posebno za odbijanje tudi njim pretečim sovražnikom. — Računimo z zakonom narave, da močnejša žival slabšo zatre in zaradi tega ne javkajmo zbog trde pesti, ki je tiščala Slovenstvo v prejšnjih časih na tla. Tudi zdaj vlada navedeni zakon, „boj za biti ali nebiti“, ter velja tudi v svitu kulture našega stoletja! — Majhen narod smo Slovenci, obkoljeni od treh stranij po močnih in recimo, kar hočemo, kulturnih narodih, in ločeni na vseh progah življenja od družega slovanskega juga! To ločenje nas je v socijalnem življenju postavilo povsem v socijalno življenje Nemcev ter Italijanov in mogočna stena je to mej nami in družimi Jugoslovani.

— c.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. novembra

Razmere mej strankami v državnem zboru se niso nič spremenile. V soboto

imeli so konservativni poslanci tirolski konečno posvetovanje, ali naj ostanejo v Hohenwartovem klubu, ali naj pristopijo novorojenemu središčnemu klubu. Sklenili so ostati pri Hohenwartu, le Zallinger je prestopil k središčnemu klubu, poslanec Dipauli pa zdaj nij ud nobenega kluba. Uzroke, ki so vodili Tirolce, da niso pristopili središčnemu klubu, našteva „Tribüne“ iz kompetentnega vira, te-le: „Konservativni poslanci tirolski so federalisti, kot taki ne poznajo razlike po samo jezikovnih mejah; oni spoštujejo historične individualitete dežel in so si v svesti, da nemške planinske dežele ne delajo nikake historične individualitete. Za pojem katoliškega kluba so meje središčnega kluba preozke, tudi v drugih deželah in v drugih klubih so dobri katoliški možje. Tirolci torej ne vidijo nikakega povoda, da bi se morali ločiti od starega kluba, ker ne marajo posluževati se taktike, katera brez soglasja vse desnice vladi zahtevanja stavi“. Tako govore nemški možje, ki so ravno tako dobri katoličani, kakor Liechtensteini, a deleko boljši politiki. V klubu desnega središča, v Hohenwartovem klubu, naznanil je načelnik Hohenwart, da šteje ta klub zdaj 42 udov, ker jih je 17 prestopilo središčnemu klubu; poslanec Ruf, ki je prej pristopil središčnemu klubu, se je zdaj vrnil. — V raznih odsekih se vrše posvetovanja o predlogih, ki se bodo stavili zbornici. — Poslanec Coronini se baje ne bode pridružil nobenemu klubu. — V soboto interpelirala je levica vlado o nemirih v Kuhlji in o strahanskem zatiranju Nemcev v Čehih. To interpelacijo je podpisalo 89 junakov ustavovernih.

Vnanje države.

Italijanski iredentovci vedno huje napadajo Umberta, ker se je sprijaznil z Avstrijo, po voglih nabijajo plakate, grajajo kralja, psujejo Avstrijo in kličejo na boj, da se rešita „nerešen“ Trst in Triješt.

Razmere v Irskeji so vedno neznosnejše. Deželna liga izdala je ukaz, ki se je brzo raznesel po vsej deželi, v katerem se najemnikom, ki so dali lastnikom najemščino, preti, da jih

Listek.

Vereščaginov komers.

Z Dunaja 26. nov.

„Če smo tudi pozni, pa smo zato narod mlajši,“ pravi slavni pesnik „Slavy dcere“. In res, kdor nij najhujši pesimist, bode gotovo pritrdil resnici tega velepomembnega in nas povzbujajočega izreka.

Da je to krepko prepričanje tudi skušenih mož, pokazal nam je sinoči tukaj na Dunaji slavni voditelj češkega naroda dr. Lad. Rieger v svojem jedrnatem govoru k slovanski akademski mladini, h katerej je poudarjal omenjeno Kolárjevo geslo. Da, mi Slovani stopamo na svoje mesto! To nam slovanskim dunajskim akademikom dokazuje sinočni slavnostni večer, katerega smo priredili slavnemu ruskemu slikarju Vasilju Vasiljeviču Vereščaginu. Slava

tega slovanskega umetelnika raznesla se je uže po vsem omikanem svetu in tudi Dunaj, kjer so bile zadnji čas Vereščaginove mnoge slike razpostavljene na ogled v „Künstlerhausu“, storil je vse, da poveča triumf tega genialnega slovanskega apostola miru in človeštva. Dve številki sta pač najboljši pričci temu: v 4 tednih prišlo je čez 100.000 oseb gledat njegovih slik in razprodalo se je okoli 50.000 katalogov o njegovih delih. Nij tedaj čudno, da je tudi zavedna akademična mladina slovanska porabila priliko, da počasti velikana Slovana. Akademski društva: srbska „Zora“, „društvo hrvatskih tehnik“, provizorni odbor snujočega se društva „Zvonimir“, „Slovenija“, „Akademicky spolek“, ruska „Bukovina“, rusinski „Sič“, slovaški „Tatran“ — manjkali so žalibog tudi takrat bratje Poljaki — sklenili so proslaviti Vereščagina s komersom, ki je bil sinoči 25. t. m.

Misel, naj se mu pošlje v Pariz, kamor je kmalu potem, ko je svoja dela razpostavil, odšel, adresa, posebno uže zaradi tega, ker nij več na Dunaji, se je zavrgla in sklenil se je komers tudi zaradi velikega pomena, ki ga imajo take slavnosti. Da so dotičniki pravo ukrenili, pokazal je sijajno sinočni večer, ker prvi slovanski dijaški komers na Dunaji se je prav dobro obnesel in gotovo ostane zmirom v spominu vsem, ki so se ga udeležili. Prostorna dvorana „zum grünen Thor“ v Josefstadtu, pri katerej smo se, ko se je misel o komersu sprožila, skoro bali, da ne bode zadosta polna, bila je res natlačena, tako, da dobra tretjina nij mogla sedev dobti, kar se je celo „slovanskemu peyskemu društvu“ zgodilo, katero je po svojej vaji „in corpore“ prišlo.

Slovanskih dijakov bilo je najmenj 500 in velika množica gostov iz vseh slovanskih ple-

liga ne bode več podpirala. Skoro vsak dan se izvrši kako nasilstvo, denes najdejo mrtvega najemnika, jutri zapade ligi izvrševatelj sodnih ukazov. Kaže se, da se hočejo Irci boriti do zadnjega diha za svobodo.

V Egiptu se razmere v slednjem času niso dosta zboljšale. Indisciplina mej vojakov je vedno večja in pravi se, da se bode omajala avtoriteta kedivova, če se kmalu ne storijo odločni koraki.

Dopisi.

S slovenskega Štirskega [Izv. dop.] (O slovenskem uradovanju pri sodnijah.) O tem zelo važnem predmetu je naš dnevnik uže mnogo pisal in priznati moramo, da se stvar nekaj na bolje obrača. Žalibože se stvar le obrača, ali obrnila se še vedno nij. Ne vem, kako je stvar pri vas na Kranjskem, pri nas na Štirskem je tako, kakor je bilo pod vladno Auerspergovo, ako ne še slabše. Pisu teh vrstic je znana na slovenskem Štirskem sodnija, koje načelnik zadnjega ministerijalnega ukaza, oziroma naredbe gledé slovenskega uradovanja še do denes nij ad cirkulandum poslal. Mi nečemo denuncirati, ako pa hočejo možje v Beči ime tega sicer občespoštovanega in izvrstnega ali našemu jeziku sovražnega moža izvedeti, ustrezemo jim jako radi. Kaj ne, lepo se ministerijalne naredbe izvršujejo?

Sicer pa je cela stvar nejasna, kajti dokler ne velja, da se mora vsaka uloga rešiti v tistem jeziku, v kojem je pisana, dosegli nijsmo ničesar. Meni na celem slovenskem Štirskem nij niti jedna sodnija znana, ki bi slovenske uloge v tem jeziku reševala. Mi pa §. 13 občnega sodnijskega postopka vender tako tolmačimo, da bi se to moralo storiti. Sicer imamo mnogo „naredb“ gledé slovenskega uradovanja, katere so bile v „Slov. Narodu“ uže mnogokrat objavljene, ali kaj pomaga vse to; te naredbe ekzistirajo za nas deloma le na papirji, deloma pa še na papirji ne; da bi se izvrševale, o tem nij duha ni sluha! Pred kratkim nam je „Slov. Narod“ prinesel veselo vest, da se imajo sodnijam graške nadsodnije poslati slovenske tiskovine. Iz tega bi se dalo soditi, da je justično ministerstvo mnenja, da se ima vsaka slovenska uloga tudi v tem jeziku rešiti, tudi mi si to stvar na ta način tolmačimo. Ali zelo dvomimo, da bi to kedaj istinitost postala. Mi o tej stvari poročamo, da izvedó naši gospodje državni poslanci, da še nij vse v redu. Njihova dolžnost je, strogo terjati od vlade, da

se odpravi ta anomalija glede slovenskega uradovanja, kajti s samimi obljubami in večnimi obljubami nikakor ne moremo zadovoljni biti. Razumeva se, da bi to imelo veljati za vse slovenske kronovine. Morebiti, da mi bode mogoče v prihodnjem dopisu o „napredovanju“ slovenskega uradovanja na Štirskem še kaj poročati.

Iz Trnovega na Notranjskem. [Izv. dop.] (Javna zahvala.) Pretekli teden sem podpisani župan občine Trnovske v imenu gospoda Adolfa Obreze iz Cerknice tiste denarje mej tukajšnje voznike razdelil, koje nam je naš gospod poslanec po trudapolnem ukvarjanji srečno pridobil. Štejem si tedaj v čast, da se v imenu vseh tukajšnjih voznikov, ki prejetih denarjev uže nič več pričakovali nijso našemu preblagemu gospodu poslancu za trud in dobrosrčnost zahvaljujem. Iz veselega srca želimo, da bi nam Bog še mnoga leta obranil našega poslanca, ki sedi zdaj v državnem zboru in skrbi za nas, kakor oče za svoje otroke.

Zahvaliti se moram slednjič tudi preblagemu gospodu okrajnemu glavarju Antonu Globočniku za ves trud, katerega je v ta namen dobrovoljno in potrpežljivo imel.

Hvala vam tedaj, preblagi dobrotniki, za vaš trud in vso skrb, po katerej so naši vozniki lepo in mirno k malemu plačilu prišli, za kar vam bodo vedno hvaležni!

Županstvo v Trnovem, dne 24. nov. 1881.

Jože Samsa,
obč. predstojnik.

Domače stvari.

— Gospod dr. vitez Bleiweis-Trsteniški.) Tožnim srcem moramo denes naznanjati, da je bolezen slavnega voditelja slovenskega naroda vedno nevarnejša. V nedeljo mej dnevom mu je nekoliko odleglo, a po noči bilo mu je zopet jako slabo. Sočutje v mestu je splošno in vedno prihajajo množice, ki povprašujejo, kako se počuti bolnik.

— (V literarno-zabavnem klubu) je zadnjo soboto bral g. M. Brencè (Nivalis) novelico: „Iz življenja“. G. dr. Zarnik je obširno govoril o internacionalnem biografičnem leksikonu de Gubernatisovem in stavil nasvet, naj bi se tudi Slovenci pobrinoli, da se imena in biografija slovenskih še živčih pisateljev v drugej izdavi tega dela objavijo.

— (Jour fixe „Sokola“) v Schreinerjevej pivnici je bil preteklo soboto dobro obiskan in se je izvršil v popolno zadovoljnost navzočih. Lepo število gg. pevcev prepevalo je

neutrudljivo priljubljene nam slovenske pesni in igra „Prazna obleka“ vzbudila je mnogo smeha. — Kot reditelj prihodnjemu „jour fixu“, kateri bode v soboto dné 10. decembra, izvoljen je bil g. Hugo Turk. — Dalje nam je še z veseljem poročati, da pristopajo „Sokolu“ vedno novi člani in osobito pretečeni teden pridobilo si je društvo zopet pet odličnih udov, od katerih so bili trije pri zadnjem „jour fixu“ navdušeno pozdravljeni. — Ako bode društvo tudi nadalje tako živo napredovalo, kot do zdaj, nij se bati, da bi kedaj propadlo!

— (Umrli) je včera uradnik deželnega računovodstva g. Janez Lušin. Ranji bil je vrl narodnjak in mož izglednega značaja. Bodi mu zemljica lahka!

— (Sekcija alpinskega kranjskega društva.) Pretečeni petek se je nekdanja sekcija avstrijskega alpinskega društva za Kranjske po večletnem ponehanji zopet rekonstituirala. Mi ne tajimo važnosti tega društva za naše alpinske razmere, posebno zaradi tega ne, ker so mu vsled zveze z nemškim alpskim društvom velike denarne pomoči na razpolaganje in ker se s politiko čisto nič ne peča. Pristopila sta k temu društvu tudi gospoda dr. Kapler in dr. Mosche.

— (Občni zbor kranjskega čebelarskega društva) zboroval je dne 24. novembra v prostorih katoliške družbe. Šešlo se je okolo 20 družabnikov, mej njimi največ duhovnikov, kar kaže, da je duhovščina največja podpirateljica čebeloreje. Počastil je zbor tudi gospod predsednik kmetijske družbe baron Wurzbach, in bil je z velikim veseljem sprejet. Društveni predsednik umirovljeni župnik g. Jerič poročal je o delovanju društva. Storilo je, kolikor je moglo, izdajalo čebelarski časnik in poučne spise v tej stroki. Dobička pri izdavanju časnika nij bilo, pač pa mnogo škode. Upanje je, da so obrne nekoliko na bolje, ker se zaima ministerstvo poljedelstva za društvo. Sklene se tedaj, da društvo čebelelarsko še zanaprej obstoji. Zdaj šteje 195 udov. Baron Wurzbach gorko podpira predlog, naj društvo še obstoji, ker je jako koristno delovalo. V odbor se izvolijo jednoglasno perlaclamationem za prvosednika g. župnik Jerič, za njega namestnika g. F. X. Sovan sen., v odbor g. A. Jugovec, Janez Zeme in dr. Ahačič.

— (Zidanje cerkve) v Velikej dolini na Kranjskem blizu Brežic prevzela sta podjetnika g.g. inženir Tomek v Rakovniku in zidarski mojster Filip Zupančič za 27.000 gl.

men; na galerijah videli smo polno ličnih gospij in gospodičin. Vojaška godba 32. pešpolka (češkega) svirala je izvrstno slovanske veličastne pesni, kakor: „Hej Slovane“, „Rado ide Srbini“, „Kde domov muj“, naš „Naprej“, „U boj“ itd., katere so se tudi navdušeno pele. Ko se je s slovansko himno „Hej Slovane“ komers začel, pozdravil je poudarjaje pomen večera Srb drd. med. Mita Nikolič namesto cand. phil. Stevana Despotoviča, ki je na telegrafični poziv svoje stranke kot poslanec na srbskem cerkvenem saboru, moral odriniti, odlične goste: dr. Riegra, kateri je pri svojem vstopu bil s tako burnim navdušenjem pozdravljen, da si ga more le tisti predstavljati, kateri je bil priča takega trenutka, ravno tako vseučiliščenega profesorja dvornega svetovalca Slovenca dr. viteza Zbishmana, (vseučiliščni rektor dr. Ricker dal se je oprostiti), državne poslance dr. Tališa, Hevera, Schindlerja in druge češke poslance, dr. Klaića in dr. Vitezića, Ozarkie-

wicza, srbskega pesnika dr. Zmaja Jovana Jovanovića, našega Stritarja itd., katere so tudi navzočniki vsi pristrčno pozdravljali. Slavnostni govor imel je predsednik „Bukovine“, stud. Vladimir Dudykievič, kateri je sklepal: „Vereščagin, genij ruski, genij slovanski, bodi tudi genij človeštva! Velikost Vereščaginova kaže se nam sicer tudi v umetelnostnej dovršenosti, ali temveč v sijajnem zastopanju realistične, res veličastne misli.“ Navdušenost, ki je v občinstvu uže hitro s prva vladala, rasla je zmiraj in velikanski utis napravil je po tem prečitani ruski telegram Vereščaginov iz Pariza, ki se glasi: „Pozdravljam gospode dijake najsrčneje in se zahvaljujem za denes večer mi na Dunaji skazano čast. Priti — oh, prit pa žalibog ne morem. Jedno le Vam bodi iz daljine od mene povedano: Zmiraj moramo po svojih močeh delovati za razvoj človeštva! Vereščagin.“

Potem se je še čitala množica telegramov

iz vseh slovanskih pokrajin in tudi neslovanski, kakor iz Genfa, mej temi tudi dva slovanska od akademičnega društva „Triglav“ v Gradci in g Čagrana v Središči. Profesorjem napil je predsednik „Slovenije“ stud. jur. I. Babnik blizu takole: Denes, ko slavimo umetelnost, ne smemo pozabiti njene sestre pri izobraženih narodih — znanosti; kakor nas veseli, da moremo denes slaviti slovanskega umetelnika, tako nas veseli tem bolj, da moremo v svojej sredini kot posredovalce mej nami in znanostjo tudi pozdravljati slovanske profesorje.

Državnim poslancem, „politične moči slovanskih narodov“, borilcem za našo lepšo prihodnost, napil je tajnik „Akademičnega spolka“ stud. jur. Rumprik. Škoda, da je najlepši del njegovega govora policija ošknila; sploh nam je jako na prste gledala, prepovedala več pesnij in tudi najnedolžnejših nij pustila peti namesto prepovedanih, govorov pa se ve da še

— (Porotno sodišče) obsodilo je zaradi nasilstva dne 25. novembra v tajnej obravnavi Tilha Lunarja v 15 mesecev težke ječe. Zaradi poskušane nasilstva pa je isti dan obsodilo tudi Franceta Jereba v 13 mesecev težke ječe. Obema se je poostrila kazen s posti.

— (Izpred porotnega sodišča.) Zaradi hudodelstva uboja in nasilstva je bil tožen Jaka Kraševac, kajzar v Olševku, okraja loškega na Notranjskem. Isti je jako nemiro-ljuben človek, in se ga je bala vsa vas. Uže pred letom je Olševčanom pretil, da jim bode uže posvetil in da bodo še lesene kape nosili. Olševčani bali so se, da jim bode zatoženi poslopja zažgal, kajti znan jim je bil, kot jako silovit in nevaren človek. Upali se niso o tem grozenji ničesa povedati, dokler nij bil zatoženec zaradi hudodelstva uboja v preiskovalni zapor dejan. 8. septembra 1881 srečal je Kraševac na poti pred vasjo Janeza Grla, po domače Šuštarčika, kmetskega fanta, ki je bil nekoliko pijan in je zatoženca ne ravno uljudno s tem pozdravil, da ga je ozmerjal in v prsi sunil. Kraševac je stekel naprej, izruval iz plota kol ter udaril Grla večkrat po glavi, tako, da je isti takoj dušo izdihnil in da so ga kmalu potem našli mrtvega na mestu. Zatoženec uboj obstane, sicer ne z namenom, da ga je hotel izvršiti, nego, da je ravnal le v jezi. Pretenje, da bi hotel Olševk zažgati, pa odločno odbija. Porotniki ga proglasé krivim hudodelstva uboja, oprosté ga pa hudodelstva javnega nasilstva. Sodišče ga obsodi po §. 140 k. z. na štiri leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom.

— (Odsek c. kr. kmetijske družbe za konjerejo) imel je dne 23. oktobra popoldne ob 3 uri v magistratnej dvorani občni zbor, katerega se je udeležilo do 30 udov. Predsedoval je g. Ivan Luckman, jako zaslužni in delavni predsednik tega odseka. Naznanil je g. predsednik, da se je odsek mnogo trudil, da bi pospešil konjerejo na Kranjskem, če pa nij vse tako, kakor bi bil on in odsek želel, temu jedino krive so le okoliščine, da se ne more od strani ministerstva za poljedelstvo marsikaj dovoliti, kar odsek za konjerejo želi in kar je mnogokrat v svojih prošnjah do sl. ministerstva poudarjal, kot deželi Kranjske neobhodno potrebno in koristno. Zbor govor g. predsednika z velikim zadovoljstvom odobrava. Potem poroča predsednikov namestnik, kupčijske in obrtne zbornice tajnik g. Murnik o delovanji odseka za konjerejo. Poročilo to je jako obširno in

jasno kaže, kako se je odborništvo trudilo za prosopek konjereje na Kranjskem. Udov šteje društvo dozdaj 50, katerih vsak je vnet za namene konjerejskega odseka. G. predsednik J. Luckman naznani, da se bode poročilo, katero je čital g. podpredsednik J. Murnik, tiskano izročilo v slovenskem in nemškem jeziku vsakemu udu društva, kakor tudi konjerejem sploh, kar zbor odobri.*) Mesto odbornika g. Smoleta izvoli se po listih, z večino glasov g. c. kr. notar in posestnik dr. Theodor Rudež, kateri volitev tudi radovoljno sprejme. Pri posameznih nasvetih udov izraža g. Martin Peruci, posestnik na Lipah, željo, naj bi se za Iško vas odslej izbrali žebci srednje velikosti in moči. Gosp. predsednik J. Luckman izjavi, da se je odsek na želje, katere je g. Peruci naglašal, uže oziral in da se je skrbelo, da prideta dva žebca srednje velikosti in moči v Iško vas. Nadalje pove g. predsednik, da se je odsek za konjerejo uže mnogokrat potezal pri poljedelskem ministerstvu in tudi pri vrhovnem poveljništvu za žebce v Gradci, naj bi se za Kranjsko deželo nakupilo nekoliko močnih žebcev (Halbblut), ker ima posebno Dolenjska stran preveč žebcev iz Lipice. G. Luckman naznani, da je prišlo od poveljništva za žebce v Gradci pismo, da se je isto vsled te prošnje obrnilo do ministerstva za poljedelstvo, da se za Kranjsko deželo odmenita dva dobra težka žebca norfolškega plemena. Zbor to naznanilo g. predsednika z veliko radostjo na znanje vzame.

— (Ustrelil) se je zadnji teden blizu graščine Lesičje 22 let stari kupčijski pomočnik Janez Šmon s samokresom. Tri mesece je bil uže brez službe; in poleg tega še nesrečno zaljubljen, kar je bilo najbrže vzrok samomoru.

— (V vodo) skočil ali padel je tik Gruberjevega mostu zadnjo nedeljo jutraj ob 1/2 8. uri branjevec Tomaž Erzar, 35 let star. Takoj so ga ribiči iz vode izvlekli. Moža jo mnogo nadlegoval protin; možno je, da mu je to možgane zmešalo.

*) Morda dobi tudi naš list to tiskano poročilo, da je objavi mej gospodarskimi zadevami. Ur.

Občni zbor c. kr. kranjske kmet. družbe. (Dalje.)

Centralni odbornik g. Brus poroča o računu kmetijske družbe za l. 1880. Dohodki so znašali 6612 gld. 94 1/2 kr., stroški pa 5802 gld. 25 1/2 kr., tako da ostane v blagajnici znesek 810 gld. 69 kr.

Vodja deželne vino- in sadjerejske šole

g. Dolenec nasvetuje glede na to, da je prišlo to računsko poročilo še le denes udom v roke, tako da ne morejo o njem natančno soditi, da naj se dostavi računsko letno poročilo centralnega odbora vsaj 14 ali 8 dni pred občnim zborom posameznim udom. Odbornik g. Brus in g. predsednik družbe naglašata na to, da lahko vsak ud skozi 14 dni po sklici občnega zbora pogleda v družbene pisarni natančni račun in tudi dokaze; vendar podpira predsednik baron Wurzbach predlog vodje g. Dolenca, kateri se tudi skoro jednoglasno sprejme. Gosp. Brus poroča nadalje o stanji društvenega premoženja. Iste skupni znesek znaša 34.573 gld. 83 kr. Predsednik baron Wurzbach omeni, da je premoženje društveno, da si majhen, vendar pri velikih stroških ostalo nedotakneno, katero izjavo zbor z radostjo pozdravlja. G. Brus poroča o društvenem proračunu za leto 1882.

Po istem ima kmetijska družba dohodkov 4673 gld. 46 1/2 kr., stroškov pa 4657 gld. 49 1/2 kr., tako da bode konec 1882, če stroški ne bodo presegli proračunjenih dohodkov ostalo v blagajnici 15 gld. 97 kr. Proračun se odobri.

Za tem vrši se volitev predsednika, tajnika in jednega uda v centralni odbor. Prvosednik baron Wurzbach se zahvaljuje za častno volitev za šest novih let, ker z velikim veseljem deluje v prid kmetijstvu, in da srčno želi, da vlada ista jedinstvo v vseh zastopih kranjske dežele, kakor vlada pri kmetijski družbi. Z veliko navdušenostjo pozdravi zbor tudi jednoglasno izvolitev dr. Janeza viteza Bleiweisa Trsteniškega kot tajnika društva.

Gospod glavni odbornik P. Lasnik poroča o pogozdovanji Krasa. Poročevalec pravi, da se zanimanje za pogozdovanje Krasa od strani kraških prebivalcev zmirom množi in da so bili nekateri Kraševci vsled tega na predlog glavnega odbora kmetijske družbe odlikovani od strani c. kr. vlade z denarnimi premijami. Glavni odbor je posredoval, da je mnogo kraških prebivalcev dobilo od sl. vlade brezplačno sadike. Nasvetuje torej, da naj se sl. deželnej vladi izreče zahvala občnega zbora, ob enem naj se sl. vlada naprosi, da podpira v enakem smislu pogozdovanje Krasa tudi v prihodnje. Ker je dozdanja gozdna postava taka, da se ne more vporabljati pri pogozdovanji Krasa, prosi kmetijska družba sl. vlado, da naj bi kmalu predložila deželnemu zboru kranjskemu izdelano postavo o pogozdovanji Krasa.

(Dalje prih.)

tem menj dopuščala. Nemške burše, ki smejo pri takih prilikah očitno svoj schönererijanski program pridigati, res zavidamo zaradi njihove svobode. Vender pustimo te nevesele stvari in pojdemo dalje. Gotovo je govoril kdo v imenu državnih poslancev? Da govoril je sam — dr. Rieger. In kako! Slavni govornik sicer zmirom govori, da ga je veselje poslušati, ali ta večer je tako navdušeno, tako krepko poudarjal slovansko idejo, da je bil njegov govor vrhunec cele slavnosti. Kakor sem v uvodu omenil, rekel je: Mi sicer pozneje prihajamo, nego drugi narodi evropski, zato pa smo mlajši in v svojej čistosti se hočemo njim vredno pridružiti. Danes ne slavimo samo velikega slovanskega genija, ampak slavimo tudi idejo njegovo, idejo miru, ki naj bode tudi ideja nas Slovanov in mirnejše čase, nego smo jih imeli mi, želim uže Tebi, slovanska mladina, kadar stopiš na naša mesta.

Ko se je ob 11. dovršil razmerno kratki

program, ker nam ga je namreč policija skrajšala, podaljšanja ali prav za prav namestovalnih točkov pa nij pripustila, začel se je zabavni večer, katerega je vodil predsednik „slovanskega pevskega društva“ g. dr. Lenoch.

Govoril je v tem delu v imenu Bolgarov g. stud. jur. Vojnikov. Daljši govori pa so se tudi v zabavnem delu absolutno prepovedali in baje smo morali zadovoljni biti, da smo smeli skupaj ostati. Ali kaj tudi, ako se nij smelo govoriti, pa so se sviralenaše pesni in navpnešeno pele — te pa tudi govorijo!

Kakor zmirom so tudi takrat posebno pozornost vzbujali Slovenci s svojim izbornim petjem in vse je pritrjevalo, da imajo Slovenci najboljše pevce. Tako nam je tekel pri prav slovanske zabavi kratek čas in pozno smo se poslavljali brat od brata in nesli seboj najlepše spomine, pa tudi sklep, da moramo kaj takega pri ugodnih prilikah, vsaj vsako leto jedenkrat, zopet napraviti, da se bomo res

spoznavali in zbliževali. Začetek je srečno storjen!

Naš komers vzbudil je tudi pozornost neslovanskih krogov in vsi večji listi kakor „Tribüne“, „N. Fr. Presse“, „Presse“, „Extra-blatt“, „Vorstadtzeitung“, „Morgenpost“, „Wiener Allg. Zeitung“ itd. poslali so svoje reporterje in donasajo denes poročila o njem. Večinoma se jako pohvalno izražajo, akoravno n. pr. „N. Fr. Presse“ ne more svojega gneva proti Slovanom popolnoma premagati in infamen je konec njenega poročila, ki zopet prežvekuje neresničnosti iz praških dogodkov in njim nasproti stavi nemške prebivalce v Josefstadt, ki so nas tako lepo v miru pustili, in skoro se da potipati skrit namig nemškim dijakom, ki so nam sicer na visokih šolah naša vabila s črne deske trgali. Sicer pa smemo v obče tudi v tem oziru z našim uspehom zadovoljni biti!

—ur—

Dunajska borza 28. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	77	gld.	30	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	78	"	05	"
Zlata renta	93	"	90	"
1860 drž. posojilo	133	"	25	"
Akcije narodne banke	840	"	"	"
Kreditne akcije	362	"	30	"
London	118	"	65	"
Srebro	—	"	—	"
Napol.	9	"	41	"
C. kr. cekini	5	"	59	"
Državne marke	58	"	10	"

Zobni zdravnik DR. HIRSCHFELD z Dunaja

ordinira vsak dan od 9. do 12. ure in od 2. do 4. ure
v hotelu „pri slonu“, sobe št. 46 in 47 in ob jed-
nem naznanja p. n. bolnim na zobeh, da ostane tukaj
samo 4 do 5 tednov. (654—6)

Po pošti

se pošilja v zavrtkih po 4³/₄ kilo na vse kraje po
spodaj naznanjenem kupu, vsega prosto, vozarina in
carina je plačana, tako da kupec dobi blago brez
troškov.

KAVA.

Rio	1 kilo	gld.	1.—
„ boljša	„	„	1.20
Santos	„	„	1.26
„ pol fina	„	„	1.30
„ najfinejša.	„	„	1.34
St. Domingo	„	„	1.40
Ceylon native	„	„	1.40
Jaya naturel	„	„	1.40
Menado najboljša	„	„	1.42
Portoriceo	„	„	1.44
Ceylon fina, debela zrna	„	„	1.60
Cuba	„	„	1.68
Ceylon Perl	„	„	1.85
Moka arab.	„	„	1.64

Tudi vse vrste riža in laškega olja in vse
drugo kolonijalno blago razpošilja se zelo ceno.

Ignacij Turk v Trstu,

via Barriera vecchia št. 14.

(674—1)

Sekači oglja

(648—7)

z dobrimi spričevali dobijo v **Riharda viteza Dražaja rudo-**
kopu, imenovanem „Seegraben“ pri Ljubnu (Leoben), takoj delo.

Slabotnega starčka in mladega moža slednja življenja pomoč.

Moj 80 letni mož in jaz, ki sem zdaj 74 let stara, midva oba sva prišla ob vse moči
in davno bi že ne bila živela več, da nijsva **Iv. Hoff**-ovo sladnega izlečka zdravstveno pivo,
ki so ga nama priporočili, rabila in ga še rabiva. Nama obema je dalo le to sladno pivo moč
in življenje in midva izrekava fabrikantu najglobljejo zahvalo. Najina želja je, da se ta
izjava v interesu starih in telesno slabotnih oseb priobči in pripravljena sva tudi na ustna
vprašanja odgovarjati.

Charlotte Ewald, roj. Heinrich,

(žena upokoj. sedlarja iz cesarske konjarnice), Moabit, Cerkvene ulice št. 15.

Prosim, da mi pošljete 60 steklenic sladnega piva in 15 zavrtkov sladnega bonbona.

C. kr. dvornemu oskrbovatelju gospodu Ivanu Hoffu, komisijskemu svetniku,
posestniku c. kr. zlatega križca za zasluge, vitezu visocih redov,
izumitelj

in **jedin fabrikant Iv. Hoffovega sladnega izlečka, dvorni oskrbovatelj mnogim**
knezom evropskim, na Dunaji, fabrika: Grabenhof, Bräunerstrasse 2, pisarna in
zaloga: L. Graben, Bräunerstrasse 8.

Uradno zdravstveno potrdilo.

C. kr. osredni odbor itd. Flensburg: **Ivana Hoffa** sladnega izlečka zdravstveno
pivo se je skazalo kot prav izvrstno krepilo.

Major Wittge, delegiranec c. pruskih bolnic.

Svarilo! pri rabi ponarejenih, takozvanih sladnih izdelkov.

Zahtevajo naj se le **pravi**, 57krat od cesarjev in kraljev in največjih medicinskih
veščakov odlikovani in priznani **Iv. Hoffovi** sladni izdelki iz varstveno znamko (podoba izumi-
teljeva), registrirano pri c. kr. kupčijijske sodnji v Avstriji in Ogrskeji. Napravim izdelkom
druzihi manjkajo zdravilne snovi zelišč in pravo narejanje Ivana Hoffa sladnih izdelkov in lahko
po izjavah zdravnikov zelo škodljivo vplivajo na zdravje.

Pravi Ivan Hoffovi sladni bonboni za prsa so v višnjem papirji. **Menj kot**
za 2 gld. se ne pošilja. (518—9)

Zaloga: V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar, **P. Lassnik**, **H. L. Wencel**, specerijska
prodajalnica. V Gorici: **Peter Venutti**, **G. Christofletti**, lekarja. V Celji: **J. Kupfer-**
schmidt, lekar. V Mariboru: **Max Morie**, **F. P. Hollasek**. V Ptuj: **Jos. Hahmir**,
V. Sellenschegg. V Reki: **N. Pavacic**.

Razglas.

(673—1)

V **Kranji** je lepa nova **hiša** na prodaj ali pa
se dá tudi v najem na več let. Hiša je prostorna, s
šestimi lepimi sobami, z veliko specerijsko prodajal-
nico, s sobami za gostilnico, dvema kuhinjama itd.
Več se izve pri **Janezu Kovaču v Kranji št. 105.**

Hiša

na prodaj ali v najem pri **Mihu Likarji** v
Idriji, v ulici Riže št. 371. Hiša je pripravna za pro-
dajalnico ali gostilnico. Cena prav nizka. (663—3)

Naložilne in spekulacijske kupčije

v vseh kombinacijah se po prijazno rešenih
in diskretno po originalnih kurzih oskrbe
po bančni hiši administracije „**Leithe**“
(Halmai), Dunaj, Schottenring 15. (620—8)

Verižice za ure.

Dunajska specialiteta!

z desetletnim pismenim poročtvom.

Frou-frou urne verižice

z jako finim medaljonom, ki se dá
odpreti, pozlačenim, gld. 4.

Moje verižice za ure iz zlata imi-
tacije, najfinejši double, pozlačene,
nadomestijo in prekosé gledé lepote in elegance zlate
verižice!

Najlepše darilo!

Originalna dunajska oklepna verižica, jako
prijetna, reprezentujoča 100 gld., le gld. 3.

Verižica za ženske ure s kvasto, jako elegantna
in moderna, bujno lepa gld. 3.50.

Zlatovaljčaste verižice s 14 karat. zlatom plati-
rane, a gld. 4, 5, 6 in gld. 8, in 10letno pismeno
poročtvom, da verižica ne očrni.

Proti gotovej uplačitvi ali povzetju pošilja

M. Munk, Dunaj,

Stadt, nur Wollzeile Nr. 35,

neben der Ecktrafik.

(599—7)

Pred ponarejenimi svarim!

Tuji:

28. novembra:

Pri **Slonu**: Weiss z
Dunaja. — Ladstädter iz
Gradca.

Pri **Maliči**: Hirsch-
mann z Dunaja. — Dr.
Perišić iz Starega trga.

Prodaja vina.

Iz 1881. leta belo vino	gld.	11.—
1880. " " "	"	12.—
1879. " " "	"	15.—
1880. " pravo vinsko žganje	"	32.—
1880. " prava slivovka	"	38.—

Oferira se pr. hektoliter.

Josip Kravagna,

(625—8) v Ptuj, Štajerska.

Gastlov kri čistilen čaj,

to jako vplivno dra-
vilno sredstvo iz do-
brih, nedražilnih, od-
prtje pouzročujočih ze-
lišč, odpravi vsako na-
biranje žolča in zlez, oživlja prebavilni aparat.

Gastlove posladkorjene kri čistilne kugljice

(škatljica po 30 in 50 kr.) (624—5)

so najbolj renomirano, najcenejše, pripravnejše sred-
stvo proti zaprtju, migreni, hemoroidom, krvnemu
natoku, revmi in podagr., proti boleznim na jetrih
in žolči, proti izpahnenju. Najboljše blato odpravlja-
joče sredstvo za žene in otroke.

Pravi so oni preparati, ki nosijo firmo centralne
zaloga: **Lekarna „pri obelisku“ v Celovei.**
Zaloga v Ljubljani: **V. Trnkoczy**; v Postojni:
A. Leban; v Kranji: **K. Šavnik**; v Logatci: **Al.**
Skala; v Zagorji: **A. Mihelič**; v Semlinu: **J. Straub.**

Zadnje vabilo pred srečkanjem

k udeležitvi dobitnih šans velike, od hambur-
škega mesta garantovane denarne loterije, v ka-
torej se mora

9 milijonov 140.340 mark

v teku nekaj mesecev gotovo dobiti.

Novi, v 7 oddelkov urejeni igralni načrt
ima mej 100.000 lozi **50.800 dobitk**, in sicer
oziroma

400.000 drž. mark,

posebno pa

1 dob. a m. 250.000	3 dob. a m. 8000
1 " a m. 150.000	3 " a m. 6000
1 " a m. 100.000	55 " a m. 5000
1 " a m. 60.000	5 " a m. 4000
1 " a m. 50.000	109 " a m. 3000
2 " a m. 40.000	212 " a m. 2000
3 " a m. 30.000	10 " a m. 1500
1 " a m. 25.000	2 " a m. 1200
4 " a m. 20.000	533 " a m. 1000
7 " a m. 15.000	1074 " a m. 500
1 " a m. 12.000	100 " a m. 300
23 " a m. 10.000	29115 " a m. 138
	itd. itd.

Prvo žrebanje je uradno nepreklicno na
dan 14. in 15. decembra 1881

določeno in stane

celi orig. loz le 6 mark, ali gl. 3.50 av. bank.
pol orig. loza le 3 marke, ali " 1.75 " "

četrt " 1¹/₂ " ali 90 kr. " "
ter se ti od države garantovani originalni lozi
proti pošiljati svote v gotovini ali po nakaz-
nici, ali pa proti povzetju zneska v najoddalje-
nejše kraje franko razpošiljajo. Manjše svote
morejo se priposlati tudi v pismenih markah.

Hiša Steindecker je v kratkem času
svojim interesentom izplačala **velike dobitke**
po mark **125.000, 80.000, več po**
30.000, 20.000, 10.000 itd. in je s
tem pripomogla k sreči mnogovrstnih rodbin.

Uloge so v primerji velikim dobitkom jako
neznatne ter se mora le priporočati, da se je-
denkrat sreča poskusi.

Vsak udeleženec dobi pri naročbi uradni
načrt, iz katerega se razvida razdeljenje dobit-
kov in dotičnih razredov, kakor tudi uloge, in
po vzdigovanji dobitk oficijalni listek vzdigne-
nih števil.

Dobitki se izplačujejo točno pod državnim
poročtvom ter se morejo na direktno vposlanje
ali na željo interesentov z mojimi zvezami na
vseh večjih tržiščih Avstrije izplačati.

Naročila naj se povratno zaupno pošljejo
na **trdno staro tvrdko**

Josef Steindecker,

Bank & Wechselgeschäft, Hamburg.

P. S. Hiša Josef Steindecker —
poznata kot solidna in reelna — ne potrebuje
posebnih reklam; te zato izostanejo, na kar se
čestito občinstvo opozarja. (601—8)